ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР:

● Октябрнинг ғанимат кунлари ўтиб бормоқда. Пахта териш ва тайёрлаш суръатини бўшаштирмайлик ● *Ҳамма жойда машиналар унумли ишласин* ● Колхоз, совхозларда кунлик, беш кунлик топшириқларни тўла ва ошириб бажариш учун курашингиз.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 198 (3936). | ЧОРШАНБА, 9 октябрь 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОР УЧАСТКА

Ҳозирги долзарб кунларнинг ҳар бир дақиқаси ғанимат. Шунинг учун деҳқонлар ҳар бир минутдан унумли фойдаланаётирлар.

Шунақа ғайрат кўрсатиб ишлаётган механизаторлардан бир группаси Бўка районидаги 2-«Пискент» совхози далаларида меҳнат қилишяпти.

Муса Қўзибоев бошлиқ участка пахтакорлари беш йилликнинг учинчи йилида 245 гектар ерга барака уруғи қадаган эдилар. Қилинган самарали меҳнат ўз натижасини беряпти. Пайкалларда ҳосил мўлжалдагидан анча кўп. Пландаги 22 ўрнига 25 центнердан дурдона йиғиштириб олиш учун имконият бор. Улар ҳосилнинг 80 процентга яқинини «зангори кема»лар билан териб олишга аҳд қилишган. Катта пайкалда бешта машина бетиним ишлаб турибди.

Пахтани машина билан теришда 1-бўлимнинг бу участкасидаги пахтакорлар совхозда илғорликни эгаллаб келишяпти. Иш куни эндигина бошланишига қарамай, бир неча прицепда «оқ олтин» пунктга жўнатилди. Шу кунгача участка пахтакорлари 200 тоннадан кўпроқ ҳосилни бункерлардан тўкишди.

Участканинг механик-ҳайдовчиларидан Назар Ўролов бу йил 80 тонна пахта тераман деб сўз берган эди. Ана шу ваъдани бажариш йўлида тадбиркорлик билан меҳнат қиляпти. У кейинги беш кунликда ҳаммадан кўп пахта терди. Шунинг учун совхоз кўчма Қизил байроғи ва вимпели Назарга берилди. У теримнинг дастлабки кунлари 3—3,5 тоннадан пахта терган бўлса, энди суръатга-суръат қўшиб 4—4,5 тоннага етказмоқда.

Ҳар бир механик-ҳайдовчи планнинг бажарилишига қандай ҳисса қўшишини яхши билади. Шунинг учун ҳам уларнинг ҳар бири мавсумда 75 тоннадан 95 тоннагача пахта теришга аҳд қилиб, эрта тонгдан то кечгача тинимсиз меҳнат қилаяпти. Одил Ризаев ҳам ана шундай «зангори кема» капитанларидан. У ҳам 75 тонна мажбурият олган. Шу кунгача 35 тоннадан ошириб пахтани пўлат этаклардан бўшатди.

Машина ўтган ерларни қарасангиз, ҳавасингиз келади. Бирор чигит пахта ерга тўкилмаган.

Машина шарофатидан, унинг ҳақиқий инсон меҳнатини тамомила осонлаштираётганидан ҳамма хурсанд. Улар машина ҳақиқий мададкор эканлигини яхши билишади.

Шунинг учун ҳам участка пахтакорлари ҳар куни 3,5—4 процентдан пахта топшириб, 20 октябргача планни, 25 октябргача мажбуриятни бажариш учун ҳаракат қилишяпти.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ТЕРИМЧИЛАР РАҒБАТЛАНТИРИЛЯПТИ

ИСЛОҲОТ, («Тошкент ҳақиқати»нинг мухбиридан). Янгийўл районидаги Навоий номли колхоз уруғлик чигит етиштирадиган хўжаликлардан бири.

Деҳқонлар сара уруғни кўпайтириш соҳасида барча куч ва тажрибаларини ишга солиб келяптилар. Шу кунларда колхоз далаларини айланган киши кенг пайкалда оппоқ чойшабдек очилиб ётган пахталарни кўриб беҳад кувониб кетади. Колхозчилар ана шу очилган «оқ олтин» дурдоналарини тезда йиғиштириб олиш иштиёқи билан яшамоқдалар.

Хўжаликдаги ҳамма звеноларда социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Бажарилаётган ишлар ҳар ўн кунда якунланиб турибди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти мусобақа ғолибларини рағбатлантиряпти. Бу эса меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, иш унумини янада ошираётир.

Колхоздаги 171 теримчининг ҳаммаси кундалик нормасини ошириб бажармоқда. Ҳалима Икромова, Нурмат Маматов, Дархон Почтанбоева каби чеварлар эса кунига 80 килограмм ўрнига 230-240 килограммга етказиб пахта теришяпти. Кундалик нормасини 2,5 бараварга етказиб адо этаётган бундай пешқадамлар анчагина. Уларнинг кунлик иш ҳақлари 10-11 сўмга тўғри келяпти.

Колхозда машина терими ҳам жадаллашяпти. 23 машинанинг кўпи унумли ишлаб турибди.

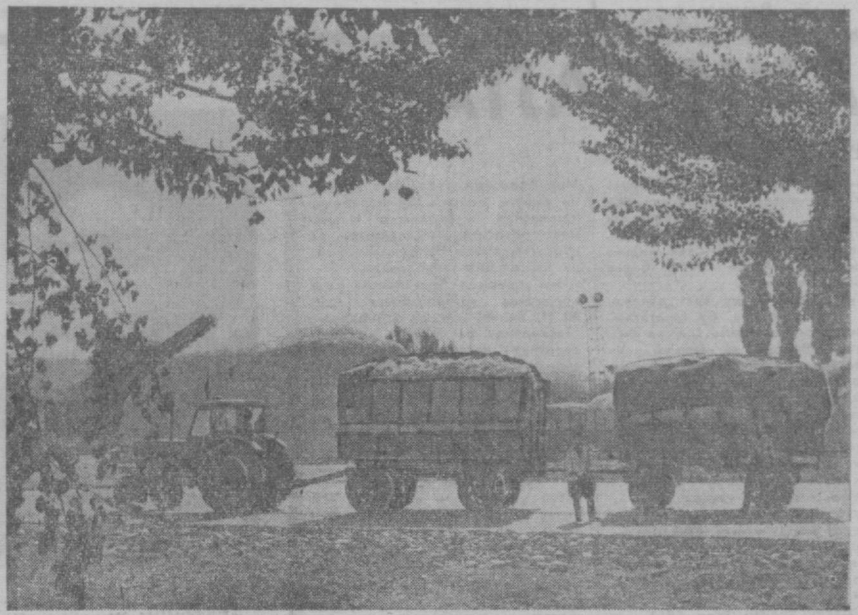

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Қорасув» пахта тайёрлаш пунктининг ходимлари мавсумда 13 минг тонна пахта қабул қилиб оладилар. Райондаги хўжаликлардан бу пункт томон бетиним пахта ортилган тележкалар келиб турибди. Суратда: навбатдаги тележкалар карвони пахта пунктида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети пахта йиғим-теримини ташкил этиш ва уни давлатга сотиш юзасидан районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида олиб борилаётган социалистик мусобақанинг октябрь ойи биринчи беш кунлиги якунларини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Юқори Чирчиқ районида** (район партия комитетининг секретари **Ладушкин**, район ижроия комитетининг раиси **Икромов**, район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **Қодиров**, район комсомол комитетининг секретари **Ихматов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Каримов** ўртоқлар) қолдирилди. Бу район беш кунликда пахта тайёрлашда 24,58 процент, машина теримида 46,14 процент ўсишга эришган ва мавсум бошидан буён пахта тайёрлаш планини 52,11 процент, машина терими планини 87,70 процент бажарган.

Пахта йиғим-теримини ташкил этиш ва уни давлатга сотишда Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон районларидаги хўжаликларнинг яхши ишлаётганликлари қайд қилиб ўтилди.

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Коммунизм» совхозида** (директори **Зокиров**, партия ташкилотининг секретари **Эргашев**, ишчилар комитетининг раиси **Тоғабоев**, бош агрономи **Иномов**, бош инженери **Гареев** ўртоқлар) қолдирилди. Бу совхоз кейинги беш кунликда пахта тайёрлашда 20,73 процент, машина теримида 21,92 процент ўсишга эришган ва пахта тайёрлаш планини 59,73 процент, машина терими планини 64,75 процент бажарган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Заря коммунизма» колхозига** (раиси Хан, партия ташкилотининг секретари **Першеев**, бош агрономи **Ан Сен-Нам**, бош инженери **Кан** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз мавсум бошидан буён пахта тайёрлаш планини 87,95 процент, машина терими планини 88,51 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашда 30,78 процент, машина теримида 31,07 процент ўсишга эришган. Байроқ шу райондаги «Ленинград» колхозидан олиб берилди.

Пахта тайёрлашда Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» ва Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозлар меҳнаткашларининг яхши ишлаётганликлари қайд қилиб ўтилди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Пахта тайёрлаш: Бир кунда	Пахта тайёрлаш: Мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: Мавсум бошидан бери
Юқори Чирчиқ	3,90	60,81	6,36	101,33
Оққўрғон	2,40	58,98	2,60	65,96
Бўка	2,67	53,92	2,85	59,05
Ўрта Чирчиқ	2,89	47,33	3,72	56,61
Бекобод	2,29	46,94	2,93	51,32
Янгийўл	1,97	39,24	2,34	37,09
Оржоникидзе	1,72	24,59	2,90	33,50
Область бўйича:	2,51	49,95	2,99	57,48

ТОШКЕНТ ГРЭСИДА ТАНТАНА

Энг ёш ва энг кучли электростанциялардан бири — Тошкент ГРЭСида бугун катта байрам: шу станциянинг биринчи навбати лойиҳада кўрсатилган қувватга эришди. Арзон ва самарали ёқилғи — Бухоро гази билан ишловчи 8 та блокнинг ҳаммаси ишга туширилди. Уларнинг умумий қуввати — 1 миллион 280 минг киловатт бўлиб, бутун чор Россиясининг электростанциялари берган энергияни тахминан 2 ойда ҳосил қилишга имкон беради.

8 октябрда Тошкент ГРЭСида бўлиб ўтган митинг ана шу шонли воқеага бағишланди.

Улкан станцияни лойиҳалаган, қурган, ўзлаштирган кишилар — қурилиш бошлиғи Семен Лев, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган бинокор, бетончи Мамед Абдивалиев, «Сибэлектромонтаж» тресги 9-участка партия ташкилотининг секретари Нина Вережникова, «Средазэнергомонтаж» тресги монтаж участкасининг бошлиғи Михаил Ильин, Тошкент ГРЭСининг электр монтёри Ҳамида Маҳмудбекова бирин-кетин сўз оладилар. Улар қурувчилар ва энергетикларнинг меҳнати ва ижоди тўғрисида гапирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов лойиҳачилар, қурувчилар, станциядан фойдаланувчиларни эришилган муваффақиятлар билан қизғин қутлаб, энергетикани ривожлантиришда уларга янгидан янги ижодий ва меҳнат ғалабалари тилади.

Митинг қатнашчилари Ленин юбилейи шарафига ўз зиммаларига мажбурият олдилар: ГРЭС иккинчи навбатининг қолган 4 блокини қуриш ва фойдаланишга топширишни жадаллаштиришга аҳд қилдилар. Навбатдаги 9-блокни 1969 йилнинг ноябрида ва сўнгги 12-блокни 1971 йилнинг иккинчи кварталида ишга туширишга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

ҒАНИБОЙ ДАЛАБОЕВ мудирлик қилаётган Янгийўл районидаги 4-пахта тайёрлаш пункти ходимлари ҳар куни йиллик планга нисбатан 3—4 процент пахта қабул қилаяпти. Суратда: пахта пунктининг мудири Ғ. Далабоев пахта сифатини текширмоқда.

Н. Тўраев фотоси.

«ОҚ ОЛТИН» КАРВОНЛАРИ

Олтин кузнинг шу ғанимат кунларида далаларни кезсангиз, пахтазорларни ораласангиз, ажиб манзарага дуч келасиз, жўшқин меҳнат нашъасини ҳис этасиз. Пахталар чаман-чаман бўлиб очилган. Ҳар ер-ҳар ерда баракали «оқ олтин» хирмонлари қад кўтармоқда. Пайкаллар ичида сузиб юрган «зангори кема»лар бирор дақиқа ҳам тиним билмайди. Йўллар «оқ олтин» карвонлари билан банд. Қатор-қатор пахта прицепларини тиркаган тракторлар пункт томон ошиқади...

Оққўрғондаги қайси бир хўжаликка борманг, ана шундай жўшқин ҳаётга дуч келасиз. Бу хўжаликлар бири биридан ўзиб кетишга ҳаракат қилаяпти. Юзлаб дала гвардиячилари эса хирмон баракасига барака қўшиш, бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ пахта териб олишни кўзлаб, «пўлат от»ларига устма-уст қамчи босишмоқда.

Ака-ука Айвазовларни биргина «Москва» колхозидагилар эмас, балки бутун Оққўрғон танийди. Нега деганингизда, бу ака-укалар ҳақиқий дала гвардиячиси қандай бўлиши кераклигини амалда кўрсатмоқдалар. Илёс ва Миляз Айвазовлар айниқса пахта йиғим-терими кампаниясида бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлашади. Ҳар йили терим мавсуми тугаганда биринчиликни ҳам шулар олишади.

Мана, бу йилги мавсумда ҳам шу ака-ука механизаторлар донг таратишаяпти. Ҳар бири кунига эл хирмонига беш минг килограммдан ошириб «оқ олтин» тўкаяпти.

Маълумки, машинанинг қарови яхши бўлмаса, унинг ишида ҳам унум бўлмайди. Айвазовлар буни жуда яхши тушунишади. Шунинг учун ҳам улар ўз машиналарини ишдан бўш вақтларида пухта техник қаровдан ўтказиб туришади. Агрегатнинг худди соат механизмидек бир меёрда ишлаб туришига эришишади.

— Бир куни, — деб ҳикоя қилади Илёс Айвазов, — мен машинам билан пахта тераётган пайтимда орқамга ўгирилиб қараган эдим, пахта эгатга кўпроқ тўкилиб қолаётганлигини кўриб қолдим. Дарҳол машинани тўхтатиб, пастга сакраб тушдим-да, агрегат барабанини текшириб кўрдим. Чўткаларни хас-хашак қоплаб олган экан. Ўша ернинг ўзида чўткаларни тозаладим. Бошқа ишчи органларини ҳам бирма-бир кўздан кечирдим. Кейин машинани ҳайдаган эдим, пахтани тўкмай тера бошлади.

Бу биргина мисол, холос. Ака-ука механизаторлар ҳамма вақт агрегатнинг қисмларидан кўз-қулоқ бўлиб туришади. Шпинделларни вақти-вақтида ювиб, тозалаб туришда ҳам гап кўп. Пахтани тез ва тоза териш кўп жиҳатдан ана шунга ҳам боғлиқ.

Айвазовлардан ўрнак олиб, колхознинг бошқа механизаторлари ҳам машинанинг унумдорлигини ошириш тадбирларини кўришяпти.

Масалан, комсомол аъзоси Анатолий Тихвинскийни олиб кўрайлик. У машинада пахта териб ўтган жойларда подбор теришга эҳтиёж қолмайди. Бу — Анатолийнинг Илёс ва Милязлардан ўрнак олиб, агрегатни маҳорат билан бошқаришни пухта эгаллаганлигидан далолат бериб турибди.

Колхоздаги ана шундай сер-ғайрат механизаторлар бошчилик қилаётган звенолар бирин-кетин ғалаба манзилига яқинлашиб келмоқдалар. Колхознинг ўзи ҳам яқин кунларда пахта тайёрлаш планини шараф билан бажарганлиги тўғрисида рапорт беради.

Ф. ЛОБЗИН.

ЧОРВАДОРЛАР СЕМИНАРИ

Яқинда Оржоникидзе район чорвадорлари ва сигир соғувчиларнинг семинари бўлиб ўтди.

Чорвадорлар «Қизил Ўзбекистон» колхозининг сут-товар фермасида бўлиб, у ерда олиб борилаётган ишлар билан кенг танишдилар.

Семинар қатнашчиларига чорвачилик илмий текшириш институтининг «Красний водопад» тажриба-таянч хўжалигида бўлишди. Илғор сут соғувчи А. ЧудНаянинг иш тажрибаси ҳақида шу жойнинг ўзида сўзлаб берилди.

Семинарда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. А. Абдураззоқов нутқ сўзлади.

ШОЛИ ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Оққўрғондаги «Ленинград» колхозининг шоликорлари ўрим-йиғим ишларини бошлаб юборишди. Улар табиат қийинчиликларини енгиб, мўлжалдаги ҳосилни етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Ўрим-йиғим ишлари ўтган йилгидан бир ҳафта илгари бошланиб кетди. Бригада деҳқонлари камида 200 тонна ҳосил кўтариб, унинг 130 тоннадан ортиғини давлатга сотиш мажбуриятини олишган.

Колхознинг кўпгина бригадаларида шоли ҳосилдорлиги йил сайин ортиб бораяпти. Масалан, Александр Тен, Константин Ким ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ўтган йили гектар бошига 55-60 центнердан шоли олинган бўлса, бу йил камида 60-62 центнер учун кураш кетяпти. Планда эса 35-38 центнердан ҳосил етиштириш белгиланган.

Хўжалик шоликорлари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорларидан руҳланиб, келажакда ўз соҳаларини тағин ҳам юксалтириш тадбирларини белгиламоқдалар. Келгуси йили шолизорларга яна 10 гектар ер қўшилади.

Бу колхоз шоликорлари ўз аҳдларининг устидан албатта чиқишларига шак-шубҳа йўқ.

Б. ЙЎЛДОШЕВ.

ЗАВОДГА ЭРНСТ ТЕЛЬМАН НОМИ БЕРИЛДИ

АНДИЖОН, 7 октябрь. (ЎзТАГ). Андижон шаҳар ижроия комитети «Электроаппарат» заводи коллективининг корхонага Германия меҳнаткашларининг йўлбошчиси Эрнст Тельман номини бериш тўғрисида якдиллик билан қилган илтимосини қондирди.

Бу ерга келган ГДР маданият арбоблари бу хушхабарни эшитиб, ғоят мамнун бўлдилар. Миллий байрам куни — Германия Демократик Республикаси барпо этилганлигининг 19 йиллиги куни содир бўлган бу янгилик меҳмонларни айниқса қувонтирди.

Андижон корхоналаридан бири бундан буён Эрнст Тельман номи билан аталажаги бизга ғоят ёқимлидир, — деди делегация раҳбари, ГДР маданият министрининг биринчи ўринбосари Хорст Браш. — Бизнинг севикли йўлбошчимизни яхши хотира билан эслаган ўзбек дўстларимиздан миннатдормиз.

ЎЗБЕКИСТОНДА ГДР МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

МЕҲМОНЛАР МАФТУН

Германия Демократик Республикаси маданият декадасининг қатнашчилари Фарғона водийсига қилинган сафардан унутилмас таассуротлар олишди.

Дрезден округ кенгаши раисининг ўринбосари Вальтер Мюнхенхаген бундай деди:

— Мана шу саҳий пахтазорларни, завод ва фабрикаларни, нефть конларини, мактаблар ва институтларни, энг муҳими — коммунизм қураётган ажойиб кишиларни кўрмоқ учун қуёшли Ўзбекистон билан бизнинг юртимиз ўртасидаги минглarча километр йўлга қараганда юз баравар кўп йўл босиб келсак ҳам арзир экан.

— Биз Ўзбекистоннинг ажойиб гидротехника иншоотлари ҳақида кўп нарсалар ўқиган ва эшитган эдик, — деди немис санъат академиясининг директори Карл Хоссингер, — лекин мана шу ерда Қора дарё соҳилларида биз кўрган нарсалар ўйлаганимиздан анча афзал бўлиб чиқди. Катта Фарғона канали — ғоят зўр иншоот экан!

— Сизларнинг ажойиб хўжаликларингизда биз кўрган нарсаларнинг ҳаммаси — кўм-кўк далалар, бепоён токзорлар, замонавий уйлар, мактаблар ва маданият муассасалари ҳаммамизни қувонтирди, — деди Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети маданият бўлимининг ходими Норберт Малер.

Декада қатнашчиларининг Хўжаобод боғдорчилик совхози коллективи билан учрашуви ҳам дўстона вазиятда ўтди. Бу ердаги совхоз маданият саройининг кенг залида ГДР санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар.

Якшанба куни кечқурун Андижон меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари машинасозлар клубида ўтказилган умумшаҳар митингига келдилар. Андижон область ижроия комитетининг раиси П. Қаюмов декада қатнашчиларини ГДР ташкил топган куннинг ўн тўққиз йиллик байрами билан муборакбод қилди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзи область бўлимининг секретари Олимжон Холдоров, чет тиллар институтининг студенти Муҳидахон Назирова ва бошқаларнинг нутқлари муҳаббат ва дўстлик туйғулари билан суғорилган эди. Делегация раҳбари, ГДР маданият министрининг биринчи ўринбосари Хорст Браш меҳмондўстликлари учун, Германия Демократик Республикаси меҳнаткашлари шаънига айтган қардошлик сўзлари учун андижонликларга самимий миннатдорчилик билдирди.

7 октябрь эрталаб область маркази меҳнаткашларининг вакиллари декада қатнашчиларини қадимий Самарқандга узатиб қолдилар.

М. ШЕРМАН,
ЎзТАГ мухбири.

Германия Демократик Республикаси «ДЕФА» киностудиясидан бир группа ходимлари декада кунларида ўз касбдошлари — «Ўзбекфильм» студияси ходимлари билан учрашдилар ва ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

М. Нуриддинов фотоси.

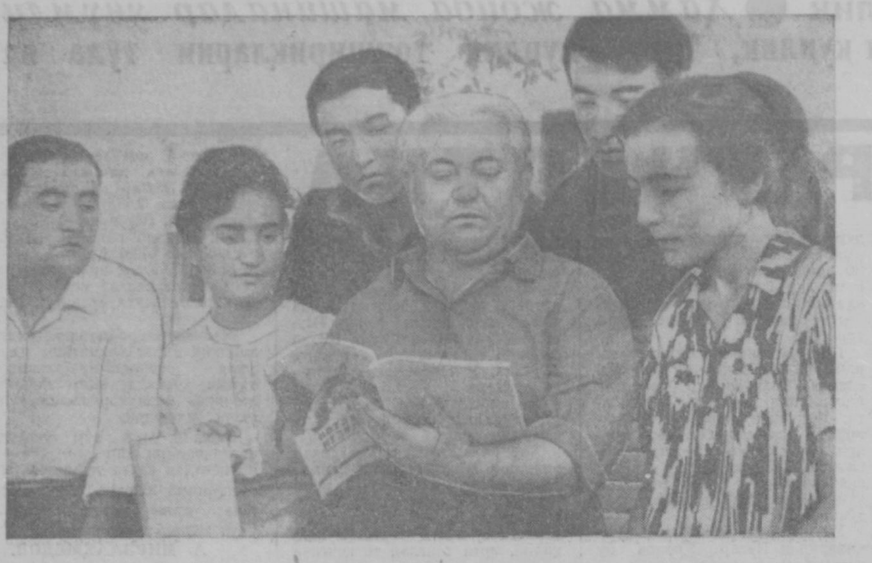

Пойтахтимиздаги Улуғбек номли 16-мактабнинг тарих ўқитувчиси ўртоқ Ғофур Зиёмуҳамедов ёшларга кўпдан бери билим ва тарбия бериб келмоқда. Ғафур ака халқ маорифи аълочиси. Уни кўпинча ёшлар, уларнинг ота-оналари ҳузурида учратасиз. Суратда: ўртоқ Ғ. Зиёмуҳамедов Тошкент Давлат педагогика институти битирувчиларига дарсни қандай ўтказиш ҳақида ўз тажрибаларини сўзлаб бермоқда.

Ж. Раззоқов фотоси.

МОСКВАДА НАВОИЙГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

Улкан шоир ва мутафаккирнинг 525 йиллиги шарафига ўтказиладиган тантаналарга Москва ўзбек навоийшунос олимларидан катта группасини таклиф қилди. Бу ердаги юбилей тантаналари 7 октябрда ўтказилган «Алишер Навоий ва ҳозирги замон» мавзуидаги илмий сессия билан бошланди.

Сессияда биринчи бўлиб сўзга чиққан академик Н. И. Конрад ўз нутқини «Бизга мана шундай шоирни етиштириб берган ўзбек халқига катта раҳмат айтамиз!» деган сўзлар билан тамомлади. Гулдурос қарсакларга кўмилиб кетган ана шу сўзлар таниқли совет тадқиқотчиси Алишер Навоийнинг бадиий ютуқлари асосида жаҳон адабиёти ривожи тўғрисида қилган обзорнинг мантиқий ва табиий хулосаси бўлди.

Республика Фанлар академиясининг академиги В. И. Зоҳидов ўзбек олимлари номидан гапириб, Алишер Навоий дунёдаги энг илғор ва энг бой маданият маркази бўлмиш Москвада шу қадар кенг кўламда шарафланаётганлигидан қувонч ва ифтихор туйғуларини изҳор қилди. У ўзининг ўзбек поэзияси генийсининг инсонпарварлик манбалари тўғрисидаги докладида, аввало, унинг меҳнат аҳлининг энг яхши орзу умидлари билан чуқур ғоявий алоқасини, чинакам интернационал руҳини таъкидлаб ўтди. Ўзбеклар, араблар, эронлар, арманлар, юнонлар, хабашлар ва бошқа халқларнинг намояндалари Навоий асарларининг қаҳрамонлари бўлиб, уларнинг ҳаммаси бутун инсониятнинг озодлиги ва бахт-саодати йўлида жасорат кўрсатишдан иборат битта ягона истак билан ҳамжиҳатдирлар. «Садди Искандарий» достонида золимлар ва мустабидларга қарши кураш йўлида жипслашган халқларнинг бирлашуви манзарасини чизганида, шарқнинг улуғ шоири тинчлик ва иноқликда яшовчиларга дўстлик юлдузини, адоватда яшовчиларга ҳалокат келтирувчи рус лашкарларига муносиб ўрин берди.

В. И. Зоҳидов Навоийнинг ўз шеърларида зўр ижтимоий-фалсафий категорияга кўтарган муҳаббат тўғрисидаги таълимотини талқин қилиб берганида, унинг бу талқинини сессия қатнашчилари зўр мароқ билан тингладилар.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси И. О. Султонов Алишер Навоий илмий таржимаи ҳолига доир қизиқарли тажриба тўғрисида гапириб берди. Шоир авлодларга ўзининг таржимаи ҳолини ёзиб қолдирмаганлиги маълум. У ўз асарларидан бирида тақдир зарбаларига неча бор дуч келганлиги, йиқилса ҳам қаддини ростлаб олганлиги тўғрисида ёзиб, ўз ҳаётини умумий сўзлар билан айтиб ўтган.

Навоийнинг ижодий мероси жуда катта бўлиб, 51 минг 230 мисрани ўз ичига олувчи «Ҳамса» марказий ўринни эгаллайди. «Ҳамса»га кирувчи «Ҳайратул Аброр», «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун», «Сабъаи сайёра», «Садди Искандарий» достонларини ва бу достонларнинг шарқ халқлари адабиёти тарихидаги катта аҳамиятини филология фанлари доктори А. П. Қаюмов ўз докладида таҳлил қилиб берди.

Навоий адабиётшунослик фанига қандай ҳисса қўшган? Мутафаккир, санъаткор ва танқидчига хос истеъдодни у ўзида қандай мужассамлаштирган? Филология фанлари доктори А. Ҳ. Ҳайитметов унинг эстетик қарашлари ҳақида, унинг санъат назарияси соҳасида қилган катта фаолияти тўғрисида гапириб берди. Навоий бу соҳада шакл билан мазмун бирлиги тўғрисидаги, санъаткорнинг турмуш билан алоқаси ҳақидаги масалалар ва шу соҳадаги бошқа ҳар қандай масала бобида фикр юритганида ҳамиша у нозик дидли ва теран фикрли тадқиқотчи сифатида, ўз даврининг энг илғор фозили сифатида иш кўрди. Унинг санъат ҳақидаги фикрлари, кўпгина катта шоирлар ижодига берган баҳолари ҳозир ҳам ўзининг катта қимматини сақлаб келмоқда.

Сўнгра шоирлардан Л. М. Пеньковский билан В. В. Державин сессияда Навоий шеърларидан ўзлари қилган таржималарни ўқиб бердилар.

Ўзбек олимлари ўзларининг москвалик касбдошларига Алишер Навоийнинг 525 йиллиги шарафига чиқарилган эсдалик медалини ва унинг юбилейига атаб Ўзбекистон Фанлар академияси чиқарган китобларни тортиқ қилдилар.

Е. МАЙОРОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.

БУЮК ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

(А. ЛУНАЧАРСКИЙНИНГ ХОТИРАЛАР КИТОБИДАН)

1904 йилнинг ноябри. Париждаги Сен-Жер-мен хиёбонида ҳали тун сукунати ҳукмрон. Одамлар онда-сонда кўринади. 34-35 ёшлар чамасидаги бир киши шу пайтда нариroқдаги «Олтин арслон» меҳмонхонаси томон тез одимлаб борарди.

У меҳмонхона хоналаридан бирининг олдида тўхтаб, чемоданини қўйди-да, сўнг эшик қоқди. Эшикни очган киши ҳайрон бўлиб, нотаниш меҳмонга бир зум қараб қолди.

— Мен Ленин бўламан, — жавоб берди меҳмон, — поезд жуда барвақт келди-да!

«Мана, Ленин қандай одам экан!» — хаёлидан ўтказди Луначарский. У Ленин ҳақида жуда кўп кишилардан эшитган, лекин шу вақтгача у билан учрашиш шарафига муяссар бўлмаган эди.

...Биринчи бор Ленин ҳақида Плехановнинг сафдоши машҳур марксист Аксельроддан эшитгани ёдида. «Энди Россияда ҳам ҳақиқий социал-демократик ҳаракат мавжуд. Чинакам социал-демократик тафаккур эгалари етишиб чиқяпти, деб қатъий айтиш мумкин» деган эди ўшанда Аксельрод.

Кейинчалик Кржижановский Ленин ҳақида зўр завқ-шавқ билан батафсил гапириб берди. У Ленинни ғоят улкан ақл эгаси, зўр иродали киши деб, ажойиб дўст сифатида кўп таърифлади. Бироқ, Кржижановский айтишига кўра, Ленин энг аввал сиёсат кишиси, бирор киши билан сиёсий соҳада ажрашса, шу киши билан шахсий алоқаларини ҳам дарҳол узиб ташлайди, курашда эса у аёвсиз.

Ленин рус революцияси ва рус деҳқонларининг тақдири тўғрисидаги катта рефератини ўқиш учун Парижга келган экан. Айни вақтда Парижда большевиклар группасида раҳбарлик қилиб, меньшевикларга қарши кураш бошлаган Луначарскийни Женевада бирга ишлаш учун таклиф қилди Ленин.

Ленин ўз услубининг жуда равонлиги, ҳар қандай фикрни, ҳатто мураккаб фикрни ҳам ҳайрон қоларли даражада содда қилиб тушунтириб бера билиши билан моҳир публицист эканини Луначарский яхши биларди.

Владимир Ильич ўз рефератини ўқиб бераётганида Луначарский уни хўп кузатди. Ленин нотиқ сифатида ҳам унда кучли ва унутилмас таассурот қолдирди: «Менда унинг нутқидаги шижоат, унинг тингловчиларга тикилиб турган кўзлари, нотиқнинг гоҳ олдинга, гоҳ орқага қилаётган, лекин кучга тўла бўлган ҳаракати, бу равон ва иродага тўла бўлган нутқ жуда катта таассурот қолдирди».

Женевада Луначарский Ильич ва унинг яқин сафдошлари билан бирга катта партиявий иш олиб борди. «Вперед» газетасининг актив иштирокчиси эди у. Бу вақтларда большевиклар билан меньшевикларнинг йўллари тобора ажрашиб бораётган, ленинчиларнинг чинакам революцион йўли тобора қатъийроқ қарор топаётган эди. Бўронли 1905 йил эшик қоқарди.

Луначарский шу даврларни бундай хотирлайди:

«Редакциядаги ишдан ёки қандайдир кичик йиғилишдан сўнг биз кўпгинча Ильич билан Арвага сайрга чиқардик. Биз баъзан Арва бўйлаб сайр қилардик, баъзан эса кўприкдан ўтиб, тепаликлар ва дарахтзорлар орасидаги йўлдан ичкарилаб кетардик. Ильич кўпинча шундай сайрлар вақтида (биз Воровский билан учовлон ёки икковлон сайр қилардик) одатдагидан кўра кўпроқ дилкаш бўларди.

Владимир Ильич одатда ҳатто энг яқин кишиларни ҳам ўз шахсий кечинмаларига яқинлаштиришни ҳеч ҳам ёқтирмасди. У аввало сиёсатчи эди... Ильич у ёки бу одам тўғрисида гапиришни, уларни таърифлашни, қандайдир хотираларга берилишни ёқтирмас эди. У энг яқин келажак ҳақида, берилиши лозим бўлган зарба ҳақида, ташкил этилиши лозим бўлган мудофаа ҳақида, қидириб топиш ва қўллаш лозим бўлган алоқалар ҳақида ўйларди. Лекин бу суҳбат— сайрларда Владимир Ильич баъзан масаланинг нозикроқ томонларига тил тегизиб ўтарди. Аёвсиз сиёсат турли йўлларга ажратган Мартов ҳақида маъюслик билан

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ачиниб, лекин, шубҳасиз меҳр билан гапирарди. Плехановни ажойиб ва ўткир сўзлар билан таърифларди, унинг ақл-идрокига ҳамиша зўр ҳурмат билан қарарди... Владимир Ильич умумий масалаларга ўтиб, материализм асослари ҳақида баҳслашганида ёки турли мамлакатларда революциянинг бундан буёнги муддатлари ва суръати ҳақида олдидан фикр юритганида суҳбат жуда қизиб кетарди...»

1905 йил Россияда суронли кунлар билан бошланганида Ленин «Вперед» журналининг редакторлари бўлмиш Воровский, Ольминский ва Луначарскийлар билан бирга Женевада эди. Табиийки, машъум 9 январь — «Қонли якшанба» кунидаги воқеалар ҳаммани бекиёс тўлқинлантириб юборган эди. Бундай шароитда Россияда рўй берган вазиятга тўғри баҳо бера билиш ва воқеалар қандай оқибатларга олиб келишини олдиндан кўра билиш айниқса зарур эди. «Албатта, ҳаммадан аввал Владимир Ильичнинг ўзи ҳамма тегишли хулосаларга келди, — деб хотирлайди Луначарский. — Унинг марксча анализ билан қуролланган ўткир ақл-заковати, айтиш мумкинки, дастлабки кунлариёқ, агар таъбир жоиз бўлса, дастлабки соатлардаёқ, бизга бутун воқеани тушуниб олишимизга имкон берди...»

Ноябрь ойининг бошларида Луначарский бу вақтда Россияга қайтган Владимир Ильичдан телеграмма олди. Луначарский унинг таклифи билан Петербургга келди. У Лениннинг жуда хилма-хил ва қизғин иш олиб бораётганини кўрди. Луначарский ҳам адабий, ҳам пропагандистлик ишига дарҳол киришиб кетди. Большевикларнинг «Новая жизнь» газетасида Ленин билан бирга ҳамкорлик қилди.

«Бутун мана шу вақт давомида Ленин, албатта, бу газеталарнинг онги ва юраги эди ва биз, илгари «Вперед» ва «Пролетарий» газеталарида ишлаганимиздек, зўр ғайрат ва ҳамжиҳатлик билан, коллектив бўлиб ишлар эканмиз, бу доимо жонли, уста ва қизғин раҳбарликдан жуда лаззатланар эди. Жуда хилма-хилдек ва бир-бирига алоқаси йўқдек бўлиб кўринган бир неча фактни бирдан таққослаб кўра билиш, вазиятни ниҳоятда тез тушуниб олиш, ўткир иборалар тузиш — доҳимизнинг мана шу хусусиятлари бизни ҳайрон қолдирар эди», —деб хотирлайди А. Луначарский.

Орадан йиллар ўтди. 1917 йил 3 апрели. Ленин яна Петербургда. У броневикда туриб, оммага қараб жўшқин даъват қилади: «Биз революция қилдик, деб ўйламанг. Революция ҳали амалга ошгани йўқ. Биз сизлар билан бирга революцияни охиригача етказиш учун келдик!»

Россияга ана шундай буюк мақсад билан келган Ленин сафдошлари орасида Луначарский ҳам бор эди. Ҳа, у яна Ленин билан бирга!

1917 йил 25 октябрь. Смольний. Ишчи ва солдат депутатларининг иккинчи Бутун Россия съездида А. В. Луначарский большевиклар фракцияси номидан Ленин томонидан ёзилган «Ишчилар, солдатлар ва деҳқонларга!» мурожаатини ўқиб эшиттиради. Мурожаатда ҳокимият Советлар қўлига ўтганлиги эълон қилинган эди.

Ўша бўронли кунлар ҳақида Луначарский шундай хотирлайди: «Смольнийда ҳаммаёқ ёп-ёруғ ва чароғон. Ҳаяжонга келган халқ коридорлар бўйлаб гуруҳ-гуруҳ бўлиб, у ёқдан бу ёққа ўтиб турибди. Ҳамма хоналарда ҳаёт булоқдек қайнамоқда... Балиқ сувда қандай яйраса, Владимир Ильич ҳам шундай яйрамоқда: хушчақчақ, тинмай ишламоқда, янги ҳокимият ҳақидаги, қачонлардир асримиз тарихида машҳур саҳифалар бўлиб қоладиган... декретларни қайси бурчакда ўтириб ёзишга улгурган... Ленин вазифаларнинг бажарилишига ҳайратда қоларли даражада руҳий вазминлик билан синчиклаб қарар ва бу вазифаларни бажаришга тажрибали лоцман океанда сузадиган пароход рулини бошқаришга киришгандай киришар эди».

Анатолий Васильевич Луначарский жаҳонда биринчи ишчи-деҳқон ҳукуматида маориф халқ комиссари сифатида социалистик маданият ва маорифни изга қўйиш борасида жуда катта ишларни амалга оширди. Бу ишларнинг ҳаммасида у Владимир Ильичнинг бевосита маслаҳатлари ва кўрсатмаларига амал қилганлигини қайта-қайта таъкидлайди.

Биз юқорида Луначарский ёзиб қолдирган хотираларнинг (улар «В. И. Ленин ҳақида хотиралар», «Тасвирлар» ва «Хотира ва таассуротлар» китобларидан олинди) айрим саҳифаларини варақладик.

Ажойиб истеъдодли адиб ҳам бўлган Луначарский мазкур хотираларда буюк революционер, партия ва давлатимиз асосчиси ва оддий инсон Лениннинг сўнмас образини моҳирона яратган. Бу саҳифаларда Ильич ўзининг бутун улуғворлиги ва оддийлиги билан кўз ўнгимизда намоён бўлади.

Биз шу ажойиб хотиралар орқали Ильични дўстлари орасида ёки ёлғиз хонасида ўтириб, мақола ёзаётганида, жўшқин нутқ сўзлаётган ёки Совнарком мажлисини бошқараётган вақтда, дўстлари ва мухолифларига муносабатида, гоҳ қувноқ, гоҳ ўйчан ҳолда кўргандай бўламиз:

«Мен Ленинни яқин таниб олганимдан кейин унинг дарров кўзга ташлана қолмайдиган яна бир фазилатини, яъни унда бениҳоя катта ҳаётий куч борлигини пайқаб қолдим... Унинг болалардек қаҳ-қаҳа билан самимий кулганини ва уни кулдириш қанчалик осонлигини, унинг инсоннинг қийинчиликларидан ғолиб келганлигининг ифодаси бўлмиш кулгига нақадар майли зўрлигини айтмайсизми? Биз бошимиздан кечирган энг даҳшатли дақиқаларда ҳам Ленин жуда хотиржам эди, шунда ҳам хушчақчақлик билан кулишга майли бор эди... Ленин ниҳоят даражада ишчан одам. Мен уни ҳеч ҳам чарчамайдиган киши дейишга яқинман... Бироқ, Ленин яхши дам олиш йўлини ҳам билади-да. Шунинг учун ҳам Ленин бир оз дам олиб олса ҳам бардам ва янгидан курашга тайёр бўлиб чиқади. Бу барқ уриб турган тетиклик чашмаси доно ақл ва... жўшқин ирода билан бирга Лениннинг меҳригиёси эди».

Луначарский доҳий ҳақида ана шундай мароқли хотиралар яратган бўлса ҳам, буларни ёзилажак катта бир китобнинг фақат айрим саҳифалари деб билган. Зотан, ўзи ёзганидек, Владимир Ильич биографиясини яратиш ғоят мароқли ва улкан вазифадир: «Бу — буюк Россия революциясининг энг қизғин йилларидаги тарихини ёзиш, жаҳон революциясининг чорак аср давомидаги тарихини ёзиш демакдир. Ана шундай таржимаи ҳол яратиш учун бир томондан, катта истеъдодга ва психологик сезгирликка эга бўлиш, иккинчи томондан, катта сиёсий тажриба ва социологик чуқур таҳлилга эга бўлиш зарур».

Ана шу юксак талабларга ўз хотиралари билан жавоб беришга интилган Луначарский Ленинномага муҳим ҳисса қўшган адиб сифатида ҳам биз учун ҳамиша қадрлидир.

Илҳом СУЛТОНОВ.

БЕТОНЧИ Шомаҳмуд Шомансуров Чорвоқ ГЭСи қурилишида самарали ишлаб келмоқда. Суратда: ўртоқ Ш. Шомансуров.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЯНГИ ПЎЛАТ ИЗЛАР

Ўрта Осиёга Россия ва бошқа қардош республикалардан келадиган ҳамма юк поездлари Тошкент орқали ўтади. Неча ўнлаб поездлар кунига Туркманистон, Тожикистон ва Қорақалпоғистонга йўл олади. Бу республикалардан қайтган юк эшелонлари ҳам Ўзбекистон пойтахтидан ўтмасдан кетмайди.

Арис ва Тошкент оралиғида поездлар қатновини тезлаштириш учун ҳозир иккинчи йўл қурилган. Барча асосий йўлларга оғир рельслар, темир-бетон шпаллар ётқизилган.

Бироқ, халқ хўжалигига керакли юкларни ташиб келтириш йил сайин ортиб бормоқдаки, мазкур йўллар етишмаяпти. Жиззах эса вагонлар тўхтаб турувчи бекатга айланиб қолмоқда. Мана шунинг учун ҳам Жиззах ва Самарқанд ўртасида иккинчи йўл қурилмоқда. Уни «Средазтрансстрой» трестининг 206-қурилиш-монтаж поезди бунёд этмоқда. Темирйўлчилар бу ишни жадал суратда ниҳоясига етказиш учун курашмоқдалар.

А. ПАШКОВА.

ҲАМЗА РАЙОНИДА

● ●

ЯНГИ КАФЕ

Сўнгги йилларда Ҳамза районии жадал ободонлаштирилаётир. Бу ерда маданий ва маиший бинолар кўплаб қуриляпти. Яқинда шаҳарнинг 4-турар-жой массивида янги кафе ишга тушди. Ички ва ташқи томони гўзал жилоланган кафе массив аҳолисини қувонтирди.

ОЗИҚ-ОВҚАТ КЎРГАЗМАСИ

Район марказида ҳар ҳафтада бир марта озиқ-овқатлар савдо кўргазмаси очилади. Унда шаҳримиздаги турли озиқ-овқат корхоналарининг маҳсулотлари намойиш қилиняпти. Ярим фабрикатлар, кондитер махсулотлари савдоси қизғин.

ЙЎЛОВЧИЛАР ХУРСАНД

Районда яна бир маршрут очилди. Бу 4-турар жой шаҳарчаси билан—Қўйлиқ орасида қатновчи 15-автобус маршрутидир. Массив меҳнаткашларига бу катта қулайлик туғдирди.

Э. ҲАСАНОВ.

Барча мамлакатларнинг олимлари қуёшда содир бўлаётган жараёнларни мунтазам текшириб бормоқдалар. Суратда: ЎзССР Фанлар академияси Астрономия институтининг қуёш физикаси бўлими ходими Абдураҳмон Содиқов қуёшни кузатмоқда.

А. Ходаков фотоси. (ЎзТАГ).

БУТУНИТТИФОҚ АҲОЛИ РЎЙХАТИГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРАЙЛИК

Бир неча йилдирки, областимизда 1970 йилда ўтказиладиган Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик кўрилмоқда.

Шу муносабат билан область статистика бошқармасида аҳолини рўйхатга олиш махсус бўлими ташкил этилди. Область ижроия комитети ҳузурида эса Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишга кўмаклашувчи область комиссияси уюштирилди. Шунингдек, областимиздаги барча шаҳар ва районларда ҳам кўмаклашувчи комиссиялар ташкил этилди.

Йил охирида эса қишлоқ ва посёлка Советлари, колхозлар, совхозлар, шунингдек йирик саноат корхоналари, қурилиш участкалари ва бошқа муассасаларда аҳоли рўйхатини ўтказиш бўйича кўмаклашувчи комиссиялар ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Бундай комиссиялар аҳоли рўйхатини ҳар томонлама уюшқоқлик билан ўтказиш ва бу ишга кенг жамоатчиликни жалб этишда катта ва муҳим роль ўйнайди. Ҳақиқатан ҳам илгари ўтказилган аҳоли рўйхатидаги тажриба шуни кўрсатдики, бу кампанияга касаба союз, комсомол ҳамда бошқа жамоат ташкилотларининг актив қатнашиши аҳоли рўйхатини муваффақиятли ўтказишга ҳозирлик кўришда муҳим роль ўйнади. Ана шунинг учун ҳам кўмаклашувчи барча комиссиялар ҳозирданоқ ўз иш фаолиятларини активлик билан ташкил этиб, бу ишга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўришмоқда. Аҳолини рўйхатга олиш бўйича Янгийўл, Оҳангарон шаҳарларида ташкил этилган кўмаклашувчи комиссия аъзолари ўз иш фаолиятларини анча активлик билан бошлаб юборишди.

Шу билан бирга областимизда шундай комиссиялар борки, улар бу муҳим кампанияга ҳозирлик кўришга ҳали қўл урганларича йўқ. Жумладан, Юқори Чирчиқ, Калинин районларидаги аҳоли рўйхатини ўтказиш бўйича кўмаклашувчи комиссияларни кўрсатиш мумкин.

Хўш, кўмаклашувчи комиссияларнинг ҳозирги кундаги вазифалари нималардан иборат? Улар аҳолини рўйхатга олишга ҳозирлик кўришнинг барча этапларида актив қатнашишлари, аҳоли ўртасида ялпи тушунтириш ишларини олиб боришлари лозим.

Ҳозирги шароитда аҳоли рўйхатини ўтказишга пухта тайёргарлик кўриш учун биринчи навбатда картографик материалларни, яъни районларнинг схематик карталари, шаҳарларнинг, шаҳар типидаги посёлкаларнинг ва аҳолиси 5 мингдан ортиқ бўлган йирик қишлоқларнинг планларини ўз вақтида тайёрлаш лозим. Бу иш шу йилнинг IV кварталигача тугалланиши керак.

Лекин, баъзи районлар ва шаҳар ижроия комитетлари бу муҳим ишни ўз вақтида бажариш учун тегишли зарур чораларни кўрмаётирлар. Айниқса, Оққўрғон, Бўка, Юқори Чирчиқ ва Орджоникидзе район марказлари ҳамда шаҳар типидаги посёлкаларнинг картографик материалларини тайёрлаш ишлари кўнгилдагидек олиб борилмаяпти.

Қишлоқ ва шаҳарлар ҳамда шаҳар типидаги посёлкаларнинг картографик планларининг ўз вақтида ишлаб чиқилмаётганлигига яна бир нарса салбий таъсир кўрсатмоқда. Масалан, кўпгина посёлкалар ва қишлоқ кўчаларига ҳалигача ном қўйилмаганлиги, бу кўча ва тупиклардаги хонадонлар ва квартиралар номерсиз қолиб кетганлиги анча қийинчиликлар туғдирмоқда. Паркент ва Оққўрғон район марказидаги хонадонларда худди шундай аҳволни учратиш мумкин.

Областимиздаги 9 шаҳар ва 16 шаҳар типидаги посёлкадан шу йил 1 сентябрга қадар фақат 5 та шаҳарда ва 3 та шаҳар типидаги посёлкалардаги кўчалар, тупикларга ном қўйилган, уйлар номер билан таъминланган. Лекин, бу тадбирлар Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини уюшқоқлик билан ўтказиш учун етарли, деб бўлмайди, албатта. Айниқса, коммунал хўжалик бўлимлари жойлардаги барча кўча ва хонадонларни тайин, аниқ ном ва номерлар билан таъминлашда уюшқоқлик кўрсатиб, бу ишни тезда тугаллашлари лозим.

Областимиздаги ҳар бир шаҳар ва посёлка, кўча муюлишларига кўчанинг номи ёзилган кўрсаткичлар осиб қўйилиши керак. Бир кўчага қўйилган ном иккинчи кўчага параллел равишда қўйилмаслиги лозим. Ана шу кўчалардаги ҳар бир хонадон хоҳ жуфт, хоҳ тоқ сонда бўлмасин, навбатли номерига эга бўлиши керак.

Район ва қишлоқ Советлари картографик материалларни тузиш ишлари тугаллангунга қадар ўз территорияларида яшовчи аҳоли рўйхатларини аниқлаб чиқишлари лозим.

Аҳоли рўйхатини ўтказишга ҳозирлик кўришда, айниқса қишлоқ Советларида ҳамда шаҳар ва шаҳар типидаги посёлкаларда аҳолини рўйхатга олиш ва рўйхатдан ўчиришдек хўжалик ишларига катта аҳамият бериш керак бўлади. Район ҳамда шаҳарлардаги ЗАГС бюролари ишини кучайтириш, туғилган ёки ўлган кишиларни ўз вақтида рўйхатдан ўтказишни таъминлаш ҳам муҳим вазифа ҳисобланади.

Бу ишларнинг ҳаммаси яқин вақт ичида амалга оширилиши зарур.

Р. САЙФУЛИН,
область статистика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ДУНЁ ОВОЗИ

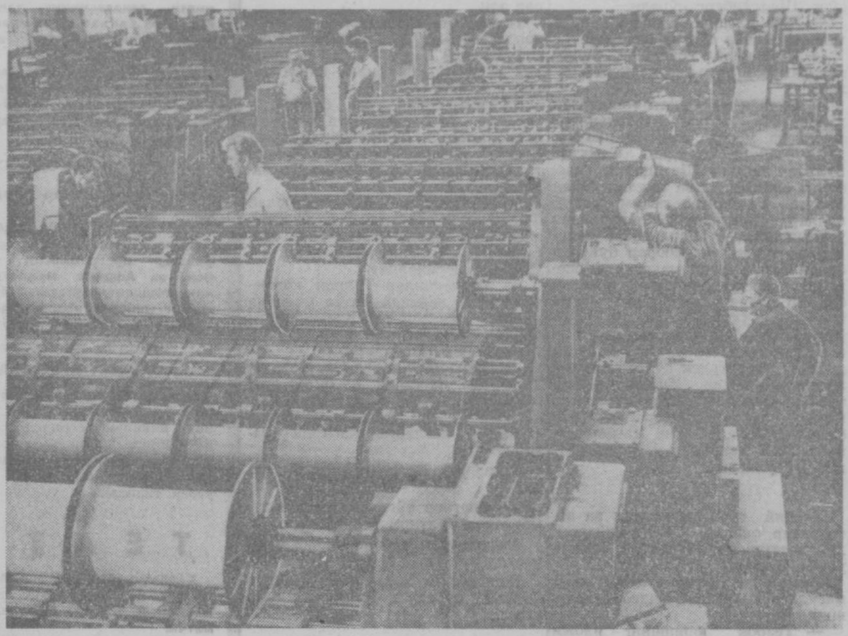

Германия Демократик Республикасидаги Лимбах—Оберфрон шаҳри корхоналари 25 мамлакатга «Кокетт—2» машинаси етказиб бермоқда. Бу мамлакатлар ичида биринчи ўринни Совет Иттифоқи эгаллайди.

ОДН—ТАСС фотоси.

Шерози — форс поэзиясининг пойтахти. Бу ерда иккинчи халқаро санъат фестивали ўтказилди. Унда Европа, Осиё, Африка ва Американинг 22 мамлакати вакиллари қатнашди. Суратда: Рудакий номидаги Теҳрон опера ва балет театрининг катта симфоник оркестри П. И. Чайковскийнинг тўртинчи симфониясини ижро этмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ПОЛЬША СЕЙМИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЛЕНИНГРАДДА

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Сейм маршали Чеслав Вицех бошчилигидаги Польша Халқ Республикаси сейми делегациясини ленинградликлар самимий меҳмондўстлик билан кутиб олмоқдалар.

Поляк дўстлар меҳнаткашлар депутатлари Ленинград шаҳар совети ижроия комитетига ташриф буюрдилар ва шаҳар ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. Кочкин билан суҳбатлашдилар.

Шундан кейин меҳмонлар Смольнийда бўлдилар. Бу ерда қардош халқ вакилларини СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари В. С. Толстиков кутиб олди.

Меҳмонлар тарихий мажлислар залини ҳамда В. И. Ленин хонасини кўздан кечирдилар, В. И. Ленининг грамофон пластинкасига ёзиб олинган «Совет ҳокимияти нима?» деган нутқини тингладилар. Чеслав Вицех Ленин обидасининг фахрий меҳмонлар дафтарига эсдалик сўзларни ёзиб қолдирди.

Делегация аъзолари фашист босқинчиларига қарши курашда шаҳарнинг қаҳрамонларча мудофаа қилинганлигини тасвирловчи «Ленинград жасорати» ҳужжатли кинофильмини томоша қилдилар. Польша Халқ Республикаси сейми депутатлари Пискарев мемориал қабристонида бўлиб, гитлерчиларга қарши жангда қурбон бўлган ленинградликлар хотирасини ҳурмат билан эсладилар. Меҳмонлар қаҳрамон она монументи зинапояларига гулдасталар қўйдилар.

СОВЕТ—ЧЕХОСЛОВАКИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА «МАДЬЯР НЕМЗЕТ» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Венгрияда чиқадиган «Мадьяр немзет» газетаси халқаро воқеаларга бағишланган обзорида Совет-Чехословакия музокаралари тўғрисида эълон қилинган ахборотга жаҳон жамоатчилиги зўр қизиқиш билан қарамоқда, деб ёзади. Бу ахборот, деб уқтиради газета, Чехословакиядаги аҳволнинг нормаллашаётганлигини кўрсатади.

Газета ЧССР ҳукуматининг раиси О. Черник Прагага қайтиб келгач, Москвадаги музокаралар жиддий ва осойишта ўтди, деган гапларини ҳам келтирган.

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИГА ЗАРБА

УММОН. (ТАСС). Иордан дарёси водийсининг шимолий қисмидаги Адасия районида Иордания билан Исроил қўшинлари ўртасидаги отишма чоғида Исроилнинг 5 солдати ярадор қилинган ва бир ўрмаловчи автомашинаси яксон қилинган, деди бу ерда Иордания ҳарбий вакили.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ОПЕРАЦИЯЛАРИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Халқ озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари сентябрь ойининг охирги кунларида Жанубий Вьетнамнинг бир қанча районларида Америка—Сайгон қўшинларига қарши анча муваффақиятли операциялар ўтказдилар. Улар 24, 25 ва 26 сентябрь кунлари Зялай вилотятининг марказий ясси тоғида американинг 76 солдат ва офицерини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар. Шунингдек 5 танк яксон қилинган. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 28 сентябрда Куангнам вилоятининг жанубий қисмидаги Чулай базасидан шарқи-жанубда душманнинг 150 ҳарбий хизматчисини сафдан чиқарганлар.

Вьетнам информация агентлигининг озодлик агентлигига асосланиб хабар беришича, шу вилоятнинг ўзида озодлик кучларининг жангчилари 22 сентябрда Чунган авиа базасига ҳамда Американинг 196-енгил пиёда аскарлар бригадаси позициясига қилган ҳужуми натижасида 35 самолёт яксон қилинган, ўқ—дори омбори портлатилган, Американинг 70 дан ортиқ ҳарбий хизматчиси ўлдирилган ва ярадор қилинган.

АРАБ ПАРТИЗАНЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган ахборотга кўра, Фаластин қаршилик кўрсатиш отрядлари 2 октябрдан 5 октябргача бўлган давр ичида исроил босқинчиларига қарши 3 марта муваффақиятли операция ўтказганлар. Ана шу ҳаракатлар натижасида Беершеба-Ахдод темир йўли шикастлантирилган, анча ҳарбий машина яксон қилинган ва қурол-яроғ ўлжа олинган. Исроилнинг бир неча солдати ўлдирилган ва ярадор қилинган. Ахборотда кўрсатиб ўтилишича, операцияларнинг барча қатнашчилари ўз базаларига омон-эсон қайтиб келганлар.

Хебронда (Исроил дарёсининг ғарбий қирғоғи) маҳаллий қаршилик кўрсатиш кучлари Исроил танкини портлатиб юборганлиги ҳам хабар қилинади.

ЯНА ЎША ЙЎЛНИНГ ЎЗИ ҚОЛДИ

Лейбористлар партиясининг яқиндагина Блэкпул шаҳрида тугаган йиллик конференциясида Англия бош министри Гарольд Вильсон ва лейбористлар ҳукуматининг бошқа министрлари анчагина қийин дақиқаларни бошларидан кечирдилар. Конференцияда улар лейбористлар кенг оммаси ўз раҳбарларининг сиёсатидан ҳафсаласи пир бўлиб билдираётган норозилигига дуч келдилар, чунки лейбористлар партиясининг раҳбарлари тўрт йилдан бери ҳокимият тепасида туриб келаётган бўлсалар ҳам аммо мамлакатни чўзилиб кетган иқтисодий ва молиявий кризисдан халос қила олмадилар.

Ҳукумат ва партия раҳбарлари иқтисодий йўлнинг негизи қилиб олинган машъум «нархлар ва даромадлар сиёсати»ни бекор қилишни талаб этган резолюция овозга қўйилганида улар айниқса катта мағлубиятга учрадилар. Амалда бу сиёсат нархлар муттасил кўтарилиб бораётган шароитда иш ҳақини оширмасликдан ва касаба союзларининг ҳуқуқларини чеклаб қўйишдан иборат бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам лейбористлар партиясининг асосий таянчи бўлган касаба союзлари бу сиёсатга қарши кўп вақтдан бери кескин норозилик билдириб келмоқдалар. Британия тредюнионлари конгрессининг яқинда бўлиб ўтган съездида ҳукуматнинг иқтисодий сиёсати кўпчилик овоз билан қоралангалигини эслатиб ўтиш кифоя қилади. Мана шунинг ўзи лейбористлар партиясининг конференциясида ҳам иқтисодий масалалар устида бошланган музокаралар қандай натижа билан тугашини олдиндан белгилаб қўйган эди. «Нархлар ва даромадлар сиёсати»ни бекор қилишни талаб қилиб, партиянинг 5 миллион 98 минг аъзосидан вакил бўлиб келган аксарият делегатлар овоз берди.

Ҳукумат икки йўлдан бирини қабул қилиши: ё партиянинг иродасига бўйсуниб иқтисодий сиёсатни ўзгартириши ёки кўпчиликнинг фикрини назар-эътиборга олмай ўзининг илгариги йўлини давом эттираверишн лозим бўлиб қолди. Ҳукумат иккинчи йўлни ўзи учун маъқул деб билди. Бу йўл эса, инглиз меҳнаткашларининг турмуш даражаси ва ҳуқуқларига ҳужумни янада давом эттиришга, ишсизликни кўпайтиришга, Англиянинг четдан олинаётган қарзларга қарамлигини кучайтиришга олиб боради. Бош министр Вильсон конференцияда нутқ сўзлаб, ҳукуматнинг «зарур ва тўғри» деб ҳисоблаётган чоралари кўпчиликка ниҳоят даражада ёқмаётганлигини эътироф қилган бўлса ҳам, аммо ҳукумат аввалги сиёсатини давом эттираверади, деб дангал айтди.

Партия раҳбарлари лейбористлар ҳукуматининг муваффақиятсизликлари ва хатоларидан делегатларнинг эътиборини қандай қилиб бўлсада чалғитмоқ учун конференцияга «Британия: тараққиёт ва ўзгаришлар» деган дабдабали ҳужжат манифестни тақдим этдилар. Бу манифестнинг асосий мақсади ҳукуматнинг ички ва ташқи сиёсатини оқлашдир. Бирор конкрет иш программаси бу ҳужжатда кўрсатилмаган.

Лейбористлар ҳукуматининг ташқи сиёсати ҳам конференцияда жиддий танқид қилинди ва ҳукумат асосий масалаларда Қўшма Штатлар ҳукуматига кўр-кўрона эргашиб бораётганлиги кўрсатиб ўтилди. Жумладан, партия раҳбарларининг Чехословакиядаги воқеаларни агрессив НАТО блокини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳозирги вақтда Вильсон ҳукумати зўр бериб таклиф қилаётган талаб билан боғлашга уринаётганлигига энг катта касаба союзлари кескин зарба бердилар. Родезияга доир махсус резолюция қабул қилинганлиги ҳам иркчи Смит режимини мустаҳкамлашга йўл қўйиб бераётган лейбористлар ҳукуматининг йўли қоралангалигини кўрсатиб турибди.

Лейбористлар ҳукумати ва лейбористлар партиясининг раҳбарлари билан касаба союзлар ва маҳаллий партия ташкилотлари ўртасида жиддий нифоқ пайдо бўлганлигини Блэкпулдаги конференция очиқ кўрсатди. Бу ҳол ҳозирги раҳбарликнинг умумий ҳолатига ҳам таъсир қилиши турган гап. Эндиликда лейбористлар партияси аъзоларининг кўпчилиги партия раҳбарларига ишонмай қўйди. Агар лейбористлар ҳукумати ўз йўлини ўзгартирмаса, (Вильсон ва унинг министрлари сўзлаган нутқлардан ҳукумат бу сиёсатни ўзгартириш ниятида эмаслиги кўриниб турибди) у ҳолда сайловчилар «лейбористлар муъжизаси» рўёбга чиқарилишини кутмасданоқ партиядан юз ўгиришлари эҳтимолдан сира ҳоли эмас, чунки ҳукумат, биз меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳимоя қиламиз деб оғизда гап сотиб, ҳақиқатда монополистик капитал позициясини мустаҳкамлаш ишига садоқат билан хизмат қилмоқда.

Е. ЕГОРОВ,
И. ЛАПИЦКИЙ.
(ТАСС).

Венгрия — боғлар, узумзорлар, сабзавоткорлар ватани. Ҳосилдорликнинг йил сайин ошиб бориши чет элга кўплаб маҳсулот чиқариш имконини бермоқда. 20 дан ортиқ мамлакат бу маҳсулотларни сотиб олмоқда. Энг йирик харидор — СССР. Суратда: Будапешт яқинидаги «Зангори Дунай» қишлоқ хўжалик артелида узум пишган чоғ.

МТИ—ТАСС фотоси.

БУРЖУА УЙДИРМАСИ ВА ҲАҚИҚАТ

Чехословак халқи қўлга киритган социализм ғалабаларини сақлаб қолиш учун Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар томонидан кўрилган зарур чоралар социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга бўлди.

Сентябрь ойининг биринчи ярмида Москвада СССР билан Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматлари ўртасида олиб борилган музокаралар натижасида ҳар иккала томонни қизиқтирувчи иқтисодий масалалар келишиб олинди.

Совет Иттифоқидан Чехословакияга газ, нефть, темир рудаси ва бошқа товарлар. Чехословакиядан СССРга газопровод учун трубалар, оғир юк ташийдиган автомобиллар, асбоб-ускуналар пойафзал ва бошқа товарлар етказиб беришга аҳд қилинди ва Чехословакияга бир неча йиллар давомида табиий газ етказиб бериш, Совет Иттифоқи территориясида газопровод қуришда ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди.

Совет-Чехословакия музокараларининг натижаси Чехословакияни социалистик лагердан тортиб олиш, уни Ғарб мамлакатларига қарам қилиб қўйишга уринаётган империалистик кучларнинг бошига тўқмоқ бўлиб тушди. Лекин империалистик мамлакатлар Чехословакиядаги аҳволни нормаллаштиришга тўсқинлик қилиш, Совет Иттифоқи кўрсатаётган беғараз ёрдамни бузиб кўрсатиб, бу билан чехословак халқи ўртасида Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга ишончсизлик туғдиришга уринмоқдалар. Улар гўё Чехословакия экономикаси фақат Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига кирувчи мамлакатлар манфаатига хизмат қилади, социалистик мамлакатлар билан иқтисодий алоқалар гўё тенглик асосида эмас, СССР Чехословакиядан ўзи учун зарур бўлган маҳсулотларни олиб, унга мутлақо керак бўлмайдиган маҳсулотлар сотмоқда, деб жар солмоқдалар.

«Нью-Йорк таймс» газетаси яқинда худди шу мазмунда Прагадаги ўзининг махсус мухбири Клайд Фарсуартнинг бир неча мақоласини босиб чиқарди. Мақолалардан бирида бундай дейилади: «Ҳозирги вақтда Прага Совет Иттифоқига саноат маҳсулотлари юбориб турипти, жумладан, оғир юк ташувчи машиналар, унинг ўрнига эса шундай маҳсулотлар олмоқдаки, бу маҳсулотлар Чехословакия учун зарур эмас, масалан, қишлоқ хўжалик машиналари уларнинг сифати Чехословакияни қаноатлантирмайди». (Маълумки совет қишлоқ хўжалик машиналари дунёда танилга бўлиб, сифати жиҳатидан Американинг шу типдаги машиналаридан устун туради).

Ҳақиқатда эса Совет Иттифоқи Чехословакия учун зарур бўлган энг муҳим маҳсулотларни етказиб бермоқда. 1966 йилда СССР Чехословакияга ҳаммаси бўлиб 805 миллион сўмлик турли хил маҳсулотлар етказиб берди. Бундан фақатгина 3 процентга яқини қишлоқ хўжалик машиналаридир. СССР маҳсулотлари ичида нефть 6,4 миллион тонна, темир рудаси 7,6 миллион тонна, рангли металл ва қотишмалар 83,9 минг тонна, қора металл прокати 341 минг тонна, пахта толаси 60,5 минг тонна, ғалла 1,242 минг тонна, гўшт 34 минг тоннани ташкил қилади. Булардан ташқари, Совет Иттифоқи мавжуд шартномаларга мувофиқ Чехословакияга зарур бўлган бошқа ҳар хил станоклар, асбоб-ускуналар, ёғоч, целлюлоза, қоғоз, минерал ўғитлар, жун ва бошқа кўп маҳсулотлар етказиб бермоқда.

Маълумки, Чехословакия ўз нефтига эга эмас. Эҳтиёжлари учун зарур нефтнинг 99,5 процентини Совет Иттифоқидан олади. Ҳар бир тонна совет нефти учун Чехословакия 40 доллар тўласа, капиталистик бозорда нефтнинг баҳоси 60 долларга тўғри келади. ЧССР темир рудасининг 83,6 проценти, бошқа металларнинг 53,8 проценти, пахтанинг 54 процентга яқинини, доннинг 90,7 процентини СССРдан олмоқда.

Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатларга хомашёни улар учун имтиёзли шартлар билан бермоқда. Масалан, ЧССР ташқи савдо министри В. Валешнинг эътироф этишича, СССРдан бир тонна нефтни «Словнафт» комбинатига (бу комбинат СССРнинг иқтисодий ва техник ёрдами туфайли қурилган) ташиб келтириш харажатларини ҳам қўшиб ҳисоблаганда 273,52 кронга тушса, худди шундай миқдордаги нефтни Эрондан ташиб келтириш учун эса 408,62 кронга тушади.

1967 йилда товар айирбошлаш миқдори яна кўпайди. 1966—1970 йилларга мўлжалланган савдо битимларига кўра, Совет Иттифоқи Чехословакияга 50 миллион тонна темир рудаси, 39 миллион тонна нефть етказиб беради, газ, рангли металлар, каучук, целлюлоза ва бошқа товарлар етказиб бериш кенгаяди. 1971 йилдан бошлаб СССР нефть беришни янада кўпайтиради ва 1971—1984 йиллар мобайнида 60 миллион тоннага етказилади. Ҳеч инкор этиб бўлмайдиган бу фактларни америкалик жаноблар ҳам яхши биладилар. Аммо уйдирма тўқишда устаси фаранг бўлиб кетган америкача матбуот оқни қора дейишдан уялармиди.

Тузилган шартномага кўра, Чехословакия СССРга қандай маҳсулотлар етказиб бермоқда? Америка журналистининг ёзишича, гўё Совет Иттифоқи ҳамма бошқа товарлар ўрнига фақат оғир юк автомашиналари олишни афзал кўради ва бу Чехословакия экспортида асосий варсадир. Ваҳоланки ҳақиқий аҳвол мутлақо бошқача.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Ўтган йили Чехословакия Совет Иттифоқига 800 миллион сўмлик маҳсулот экспорт қилган бўлса, шундан фақатгина 0,5 процентигина юк автомашиналаридир, холос. ЧССР бизга прокат асбоб-ускуналари, металл қирқувчи станоклар, энергетик асбоб ускуналар, химия ва енгил саноат учун асбоб-ускуналар, электровоз ва тепловозлар ҳамда пойафзал етказиб берди. Бу товарлар Чехословакиянинг доимий экспортига киради.

«Нью-Йорк таймс» ўз саҳифаларида: Чехословакияга домналар қуриш, автомобиллар, прокат, тепловозлар ва электровозлар ишлаб чиқаришнинг нима кераги бор? ЧССР ўз саноатини ойна, керамика, идиш-товоқ ва бошқалар ишлаб чиқаришга мослаштирса фойдали бўлмасмикан? Агар Чехословакияга металл, трубиналар, станоклар керак бўлса ён қўшниси Германия Федератив Республикасидан олса бўлмайдими?». (Машиналар ишлаб чиқарувчи йирик америка компаниялари ҳам бу ерда бор). «Ғарбий Германия Чехословакияга «ёрдам» беришга тайёр», деб жар солмоқда. Америка матбуотининг мақсадини тушуниб олиш қийин эмас. Унинг мақсади шуки, Чехословакия ўз оғир индустриясига эга бўлмасаю, Чехословакия ГФРга қарам бўлиб қолса.

СССР билан ЧССР ўртасидаги иқтисодий алоқаларнинг Чехословакия экономикасини ривожлантириш мамлакат ҳаётида қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини Чехословакия раҳбарлари бир неча бор мамнуният билан қайд қилиб ўтдилар.

Яқинда «Руде право» газетасида босилган интервьюсида ЧССР ташқи ишлар министри В. Валеш бундай деди: «Бизнинг ташқи савдомизнинг учдан бир қисми СССР билан олиб борилмоқда ва унинг ҳажми 14 миллиард валюта кронга тўғри келади. Биз Совет Иттифоқидан мамлакатимиз саноати учун зарур бўлган муҳим хомашё ва материаллар, озиқ-овқат молларининг кўпгина турларини харид қилмоқдамиз. Бу харидимиз шу товарларга бўлган эҳтиёжимизни деярлик қондирмоқда».

Фактлар ана шундай. Чехословакиянинг СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан савдо алоқалари ва иқтисодий ҳамкорлиги, Чехословакия экономикасини юксалтириш, саноатининг структурасини такомиллаштириш ва самарадорлигини оширишда қанчалик катта роль ўйнаётганлигини турмушнинг ўзи тасдиқламоқда.

Ўзаро савдо иқтисодий ҳамкорликнинг фақат бир томонидир, холос. Чехословакия учун иқтисодий алоқаларнинг бошқа формалари ҳам катта аҳамиятга эга. «Руде право» газетаси яқинда: «Сўнгги ўн йил ичида Чехословакия экономикасининг тараққиёти социалистик мамлакатлар, энг авало, СССР нинг иқтисодий ва илмий-техник жиҳатдан кенг ёрдамига асосланди», — деб ёзди.

Совет Иттифоқи кейинги вақтларда ЧССР га 5047 комплект технологик ҳужжатлар берди. СССРнинг техник ҳужжатлари асосида Чехословакияда подшипник саноати барпо этилди. Усти-над-Лабода цемент-бетон заводи қурилди, СССРнинг ёрдами билан биринчи атом электростанцияси, биринчи алюмин қуйиш заводи, кўпгина химия ва металлургия маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилди ва модернизация қилинди.

Ўз навбатида Чехословакия, унинг олимлари, инженерлари фан ва техника ютуқларини Совет Иттифоқи билан баҳам кўрмоқдалар.

«Нью-Йорк таймс» фақат Совет-Чехословакия иқтисодий алоқаларини қоралаб кўрсатибгина қолмай, ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг фаолиятини ҳам бузиб кўрсатиб, гўё бу ташкилот йигирма йилдан буён бошқа мамлакатларга иқтисодий, тазйиқ ўтказувчи совет аппаратига айланиб қолмоқда, деб ёзди.

Фактларга мурожаат қиламиз. Ҳозирги вақтда СССРнинг ёрдами билан қардош социалистик мамлакатларда 1400 корхона, цех ва айрим қурилмалар қурилмоқда, кенгайтирилмоқда ва реконструкция қилинмоқда. Булар орасида 150 га яқин электростанция, 180 дан ортиқ қора ва рангли металлургия, 50дан кўпроқ кўмир саноати, 150 га яқин машинасозлик ва металл ишлаш корхонаси бор. СССР ёрдами билан қурилган 820 дан ортиқ объект муваффақият билан ишлаб турипти. Булар ҳисобига социалистик мамлакатлар йилига 8,2 миллион тонна нефтни қайта ишламоқдалар, 13,5 миллион тонна пўлат қуймоқдалар, 22 миллион тонна кўмир қазимоқдалар, 100 минг тоннадан ортиқ синтетик каучук олмоқдалар.

Совет Иттифоқи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига кирувчи мамлакатларнинг машина ва асбоб-ускуналарга бўлган эҳтиёжининг учдан бир, тошкўмирнинг учдан икки, нефтнинг деярлик ҳаммаси, нефть маҳсулотларининг тўртдан уч қисмини, темир рудасининг 85 проценти, чўяннинг 95 процентини қондирмоқда. Сўнгги йилларда 38 минг совет мутахассиси қардош мамлакатларга ёрдам берди. Қардош социалистик мамлакатлардан келган 25 мингдан ортиқ киши СССРда ўқиб кетди.

Буларнинг ҳаммаси дўстона ёрдам, ўзаро ҳамкорлик самарасидир. Кенгаш доирасида бошқа социалистик мамлакатлар ўз навбатида СССР га ёрдам бермоқдалар. Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакия ҳамкорлигида Совет Иттифоқида Кипгисепп фосфорт кони ва бошқа объектлар қурилди.

Буржуа матбуотининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига ҳужуми социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигига раҳна солишдан иборат, холос. Аммо, тарих ғилдирагини орқага қайтариб бўлмайди. Социалистик мамлакатларнинг ҳамдўстлиги ўсиб, мустаҳкамланиб, янги-янги ғалабаларни қўлга киритиб бораберади.

Ю. ЙУЛДОШЕВ,
Тошкент тўқимачилик институти сиёсий иқтисод кафедрасининг катта ўқитувчиси.

САМАРАЛИ ВИЗИТ

КАРОЧИ. (ТАСС). Ғарбий Покистон губернатори Муҳаммад Мусо ўзининг Совет Иттифоқига қилган визитини самарали ва ибратли бўлди, деди. Муҳаммад Мусо ўз таассуротлари ҳақида гапириб, совет халқининг ниҳоятда меҳмондўст эканлигини таъкидлаб ўтди. Тошкент атрофида жойлашган сифатли пахта етиштирувчи колхозда бўлиши унда катта таассурот қолдирган. Муҳаммад Мусо совет пахтакорларининг тажрибаси Покистонда пахта ҳосилдорлигини оширишга ёрдам беради, деб умид билдирди. СССР да озиқ-овқат саноати корхоналари қурилиши юзасидан орттирилган тажрибадан фойдаланиш, губернаторнинг фикрича, Покистонга катта фойда келтирган бўларди.

Зилзиладан зарар кўрган Тошкентни тиклашда совет бинокорлари эришган муваффақиятлар ҳам Ғарбий Покистон губернаторида катта таассурот қолдирган.

«ЭВРИКА»ГА ҚАРШИ ФИТНА

В. ЕГОРОВ

Яқинда СССР мудофаа министрлигининг Москвадаги ҳарбий нашриёти «Кўзга кўринмас жанг солдатлари» номли китобни босмадан чиқарди. Унда кўз илғамас олишув жангчилари — мард, довюрак совет чекистларининг қийин, лекин шарафли ишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Бугун биз мазкур китобдан олинган бир ҳикояни эътиборингизга ҳавола қилмоқдамиз.

1943 йилда, Гитлерга қарши уч иттифоқчи давлат раҳбарларининг учрашуви тўғрисидаги масала муҳокама қилинаётганда конференция ўтадиган жой сифатида Эрон танланди.

Бу ҳақдаги ёзишмаларнинг ниҳоятда махфий равишда олиб борилганлигига қарамай, бўлажак учрашув тўғрисидаги айрим маълумотлар фашистлар қўлига тушади. Улар конференция иштирокчилари ҳаётига суиқасд уюштиришга қарор қиладилар. Аммо уларнинг режалари пучга чиқди.

Теҳрон учрашувидан сўнг Вашингтонга қайтган Рузвельт матбуот конференциясида гапириб, шаҳарда ортиқча юрмаслик мақсадида Теҳронда Америка элчихонасини эмас, балки рус элчихонасини қароргоҳ қилганлигини, чунки герман фитнаси ҳақида Сталинга маълум бўлиб қолганлигини айтди.

(«Правда» газетаси, 1943 йил 19 декабрь).

Нацистларнинг муваффақиятсиз чиққан суиқасди ҳақида хорижий мамлакатлар матбуотида, турли хил хотираларда, эсдаликларда кўп ёзилган. Совет Иттифоқида эса бу воқеа Д. Н. Медведев ва А. А. Лукин асарларида эслаб ўтилган. Лекин бу фитнанинг олди қандай қилиб олинганлиги тўғрисида ҳанузгача ҳеч қандай маълумотлар босилмаган.

I.

Абвер кабинетларининг бирида, сукунатда, телефон жиринглади.

— Майор Шульц, — жавоб берди форс газеталарини кўздан кечириб ўтирган кабинет эгаси.

— Бригадефюрер Шелленберг сизни кўриш истагида. У империя хавфсизлиги бош бошқармасида кутмоқда.

Шульц ўз хўжайинининг бўғиқ, хириллаган овозини дарҳол таниди.

— Ўзим билан бирон-бир ҳужжат олайми?

— Йўқ, фақат гап сизнинг ўзингизгагина тааллуқли шекилли.

Шульц трубкани қўйди, стол ортидан турди, кабинетда уёқдан бу ёққа бир неча бор юрди. Абвернинг эътиборсиз бир офицери, Шульц, разведканинг улуғ арбоби Шелленбергга нима учун керак бўлиб қолди экан?

— Шаҳзода — Альбрехтштрассега! — деди машинага ўтирибоқ у шоферга. Кейин фуражкасини олди, қалин малла сочларини силаб, ўйланиб қолди: бу чақириқ нима муносабати билан бўлиши мумкин?

Яқиндагина Шульц ўттиз учга тўлди. Лекин кўринишдан эса анча ёш эди. Сал кўтариқ бурни, қорамтир-кўк кўзлари билан у ҳеч ҳам немисга ўхшамас, аксинча уни рус деб ўйлаш мумкин эди. Лекин Шульцнинг келиб чиқиши немисдан эканлиги ҳеч қачон ва ҳеч кимда шак-шубҳа уйғотган эмас. У — нацистлар партиясининг йирик арбоби, урушдан олдин вафот этган Ганс Шульцнинг жияни эканлигини ҳамма биларди.

...Шульцга бош қимирлатгач, Шелленберг стол ёнидаги креслога имо қилди.

— Эронда бирон-бир ишончли алоқаларингиздан қолганми? — тўғридан-тўғри гап бошлади у.

Шульц дарҳол енгил тортди. Мана нима учун керак бўлибди у. Бир неча йил унга Абвер йўли билан Эронда командировкада бўлишга тўғри келган-ку, ахир.

— Эрон билан шуғулланишингиз боисидан сизга маълум бўлса керак, — давом этди Шелленберг, — ҳозир у ерда аҳвол мураккаб. У ерга большевиклар ва инглизлар қўшини киргач биз кўпларни йўқотдик. Эронда қолган агентурамиз, яхши писиб ётишдан бошқа нарсанинг уддасидан чиқолмаётир. Биз учун Теҳронда жуда жиддий операция ўтказиш зарурати туғилиб қолди. Шунинг учун у ерда биз юборадиган офицерларни яшира оладиган ишончли одам керак. Шунингдек Эрон билан Туркия чегарасида ишончли одам керак.

Шелленберг Шульцга савол назари билан қаради.

— Теҳронда менинг бир одамим бор, унга тўлиқ ишонса бўлади. Ўзи немис, яқинда, руслар келгандан сўнг у ерга ташланган. Польша муҳожири Анджей Глушек сифатида жойлашиб олган. Яхши киришиб кетган, гумонлардан холи.

— Бу Теҳронда, — Шелленберг блокнотига Глушек ҳақидаги маълумотларни ёзиб қўйди, — чегарада эса кимингиз бор?

— Эрон Озарбайжонида, Туркия чегараси яқинида, Маҳмудбек қабиласи кўчиб юради. У Германияда ўқиган, у билан университетдалигимдан танишман. Маҳмудбек Германияни севиб қолган ва бутунлай бизнинг томонимизда. Эрондалигимда дўстлигимизни давом эттирдим. У менга қалтис ишларда ҳам ёрдам берарди.

Шелленберг яна блокнотга қўл чўзди.

— Ўзаро суҳбатимиз, бу ерда тилга олинган одамлар ҳақида икковимиздан ўзга ҳеч ким хабардор бўлмаслиги керак, — у кўзларини чақчайтирди, улар шундай ярақлаб кетдики, бу шартни бузган одамни қанақа жазо кутишини тушунтириб ўтиришга ҳожат қолмаган эди. — Мен сизни эртага худди шу соатда кутаман, — деди Шелленберг ва блокнотини четга суриб қўйди.

Шелленберг чақирганлиги ҳақида Шульц ўз хўжайинига нима дейман деб, кўп ўйлади, аммо тузук баҳона топа олмади. Бахтига ундан бу ҳақда ҳеч ким ҳеч нарса сўрамади. Сўраш мумкин эмас, буни ҳамма тушунарди. Ходими қайтиб келганидан хўжайин хурсанд эди, кўплар сингари у ҳам гумдон бўлиб кетмади.

Эртаси кун Шелленберг анча хушмуомала кўринди. Ўтиришга таклиф қилиб, ҳатто кулимсирамоқчи ҳам бўлди, лекин бўлмади, тунд башарасида қандайдир тушунарсиз бурушиқ пайдо бўлди, холос.

— Биз сизни операцияга қўшиб қўйдик. Шунинг учун очиқ гапираверaman. Яқин кунларда Теҳронда Сталин, Рузвельт ва Черчиль учрашишмоқчи. Бизнинг вазифамиз — бунга йўл қўймаслик. Ўйлаганимиз яхши чиқса уруш боришида бизларга қулай шароитлар яратилиши мумкин. Операция билан фюрернинг ўзи қизиқмоқда. — Шелленберг мамнунлик билан кўзларини ўйнатди. — Операцияда асосий ролни бир неча жанговар офицерлар ўйнайди. Биз уларни бегингиз қабиласи турган жойга парашютларда ташлаймиз, сиз бек олдидан ботирларимизни олиб боргач, поляк Теҳронда уларни яшириши керак.

Бир неча дақиқа сукунатдан сўнг Шелленберг сўради:

— Сиз илгари Эронда қандай ҳужжат билан бўлган эдингиз?

— Швейцария граждани, савдогар Самуэль Зульцер паспорти билан.

— Эртаёқ мен сизга топширган ҳужжатлар билан Швейцарияга жўнайсиз, у ерда элчихонамиз ходими Линденблаттдан Самуэль Зульцер номига Швейцария паспорти олишингиз ва зудлик билан Эронга учишингиз лозим. Зарур пуллар номингизга Швейцариядан ўтказилади. — Шелленберг ўриндиқдан турди. — Фюрер буйруғи билан сир сақлаш мақсадида операция иштирокчилари эртадан бошлаб ташқи дунё билан алоқа қилмаслик учун казарма ҳолатига ўтказилади. Эркинликда бир ўзингиз қоласиз, операция ҳақидаги гаплар тарқалгудек бўлса, кимдан эшитилганлигини билиш қийин эмас. Абверга қайтишнинг, шунингдек телефон қилишнинг ёки ёзишнинг ҳожати йўқ. Ҳамма сизни биздан «қопқонга» тушиб кетган деб ўйласин.

II.

Ҳарбий юк машиналари ва автобуслар оралаб, Театр майдонидан пастга қараб чаққон «эмка» учиб борарди.

Машинада ўтирган чекист формасидаги полковник ҳадеб шоферни қистарди:

— Тезроқ юришнинг иложи йўқми?

Шофер жавоб бермас, яланг эскалаторни босарди.

Автомобиль Манеж майдонидан айланиб, Кремль дарвозалари ёнида тўхтади.

Полковник машинадан тушди, рухсатномасини кўрсатиб, Кремль ичкарисига, Совнарком биноси томон кириб кетди.

Иккинчи қаватдаги қабулхона бўм-бўш бўлиб, ёнидаги кабинетда кенгаш бўлаётган эди. Давлат хавфсизлиги органларининг масъул ходими генерал-майор Василий Иванович Панков ўша ерда эди. Худди шу киши полковникка керак эди.

Полковник илтимосини эшитган навбатчи оғир, дуб эшик орқасида ғойиб бўлди ва бир неча дақиқадан сўнг Панков билан бирга чиқиб келди.

Бўйдор, озғин, сал букчайган генерал ўз ёрдамчисига ташвишланиб тикилди. У полковник Авдеевнинг жиддий кенгашдан бекордан-бекорга чақирилмаслигини биларди.

— Нима бало бўлди, Николай Федорович? — сўради у ва бурчакдаги стол ёнида турган икки бўш креслони кўрсатар экан, деди: — Ўша ерга юрақолинг.

— Гитлерчилар Теҳрон конференцияси пайтида Катта учликка қарши суиқасд тайёрлаётганлиги ҳақида маълумотлар олинди.

— Қайси манбалардан?

— Берлиндан, Илья Светловдан. Гоҳо-гоҳо, оз ёзади, оз бўлса ҳам соз, муҳим нарсалар ҳақида хабар қилади, — деди Авдеев генералга мазмуни англанган хабарни узатар экан.

Уни ўқиб, Панков ўйланиб қолди.

— Светлов тўғрисидаги маълумотларни келтирмагандирсиз?

Авдеев портфелидан папка олиб узатди.

Папкани варақлар экан Панков Шульц суратига узоқ тикилиб қолди.

(Давоми бор).

МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР

Совет кундалик матбуоти — катта тарбия мактабидир. Халқимизнинг маданий онг даражаси ўсиб борган сари газета-журналларга бўлган эҳтиёж ҳам кучаяди. Ҳозирги пайтда газета-журнал олмайдиган бирон кишини, хонадонни топиш қийин. Матбуот ҳар бир совет кишисининг маънавий озуқаси бўлиб қолди.

Газета-журналларни тарқатиш, уни оммага етказишда матбуот тарқатувчи бўлимлар алоқа ходимлари, актив жамоатчиларнинг роли беқиёсдир. Улар партия матбуотини тарқатиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқдалар. Шу туфайли ҳам биз бу соҳада жонкуярлик кўрсатаётган ходимларни энг яхши тарғиботчилар, десак арзийди.

Оққўрғон районида ҳам матбуот тарқатиш ва кундалик газета-журналларга обуна қилишни намунали йўлга қўйиш соҳасида жонкуярлик кўрсатиб келаётган кишилар оз эмас. Улар матбуот тарқатиш бўлимининг ходимлари, колхоз-совхоз ва турли ташкилотларда меҳнат қилаётган 250 дан ортиқ жамоатчилардир. Улар жойларда аҳолининг ўзлари хоҳлаган ва севиб ўқийдиган газета-журналларга обуна бўлишларида кўмаклашмоқдалар. Шу мақсадда катта тушунтириш ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Бундайлар ҳар бир корхона, ҳар бир хўжалик, ҳар бир муассасада бор.

Жумладан, Вотинцев номли колхоз кутубхоначиси Я. И. Иваненкова, Киров номли колхознинг кадрлар бўйича инспектори А. И. Ким. «Ленинобод» колхози клуб мудири С. Абдуллаев, «Партия XXII съезди» колхози кутубхоначиси Ш. Пўлатов, Димитров номли колхоздан Павел Ким, «Ленинобод» колхозидан Г. С. Пак, «Заря коммунизма» колхозидан Николай Ким ва бошқа ўртоқлардир. Биз бу жамоатчи активларимизнинг шарафли бурчни ўташ соҳасидаги ғайрат ва ташаббусларини алоҳида қайд қиламиз.

Район марказида, Алимкент, Қўрғонча ва бошқа жойларда ўнга яқин газета-журнал киоскаси бор. Киоскаларда ҳар куни кўплаб газета ва журналлар сотилади. Матбуот тарқатувчи-киоскачиларнинг ташаббуси туфайли сотилаётган газета-журналларнинг сони йил сайин ортиб бораётир.

Бу жиҳатдан ўртоқ Гилманур Волоудинова ишлаётган 2-киоска фаолияти диққатга сазовор. Ўтган йили бу киоскада «Тошкент ҳақиқати» газетасидан бир кунда бор-йўғи 20—25 нусха сотиларди. Ўз касбининг устаси Гилманурнинг ташкилотчилиги туфайли ҳозирги кунда бу газетадан 40 — 50 нусха сотилмоқда. Бошқа киоскаларнинг сотувчилари ҳам марказий, маҳаллий газета-журналлар билан савдо қилишда тобора яхши натижаларга эришмоқдалар.

Матбуот тарқатишда жойлардаги алоқа бўлимларининг ҳам зиммасига алоҳида масъулият юклатилган. Улар бўлимга келиб тушган газета ва журналларни ўз вақтида киоскаларга ва обуначиларга етказиб бериш тадбирларини кўрмоқлари лозим. Ана шунда ўқувчи-газетхон ва журналхонлар улардан миннатдор бўладилар.

Благовешинскаядаги алоқа бўлими бошлиғи Анастасия Федоровна Оленикова, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидаги алоқа бўлими бошлиғи Анна Архиповна Шестаркина, Қўрғонча алоқа бўлимидан Анна Ивановна Югова сингари ўртоқлар бу соҳадаги вазифаларни яхши бажариб, келгуси йил учун газета-журналларга обуна қилишни ҳам кучайтирмоқдалар. Уларнинг алоқа бўлимларида ёшлар ва ўсмирлар газета ва журналларга обуна қилиш деярли тугалланди. Ҳозирги кунда «Правда», «Совет Ўзбекистони», «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» ва район газеталарига, марказий газета-журналларга обуна қилиш қизитилмоқда.

Биз бу йил бошқа газета ва журналлар қатори севимли газетамиз «Тошкент ҳақиқати»га обуна бўлувчилар сонини, районимиз бўйича бултургига нисбатан қарийб 600 нусхага кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Алоқа бўлими ходимлари, жамоатчиларимиз албатта бу ишнинг уддасидан чиқадилар.

Н. Д. МИХАЙЛОВА,
матбуот тарқатиш Оққўрғон район бўлимининг мудири.

Обуначиларга ҳалол ва сидқидилдан хизмат қилаётган киоскачилар жуда кўп. Г. Воловудинова шулардан бири. У Оққўрғондаги 2-киоскада кўпдан бери самарали ишлаб келмоқда. Шу райондаги Вотинцев номли колхоз кутубхона мудираси Л. И. Иванникова эса матбуот тарқатиш ва газета-журналларга обуна қабул қилишда ғайрат билан ишламоқда. Суратда: Я. И. Иваненкова колхозчи М. Баротов оила аъзолари билан қайси газета ва журналларга ёзилиш ҳақида суҳбатлашмоқда. В. Клоков фотолари.

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

ОЛИМПИЯ МАШЪАЛАСИ МЕКСИКАДА

23 августда Грециянинг Олимпия тоғида ёқилган машъала океан оша Мексиканинг Веракрус портига олиб келинди. Кема қирғоқдан 850 метр нарида лангар ташлаши билан 17 сузувчи машъалани қўлма-қўл олиб соҳилга олиб чиқади ва XIX Олимпиада ўйинлари ташкилий комитетининг раиси архитектор Педро Рамирес Васкесга топширади.

«СВЕРДЛОВЧИ» ИЛГАРИЛАДИ

Областимизнинг «Б» классида қатнашувчи «Свердловчи» колхоз командаси илгарилаб кетди. Колхоз футболчилари сўнгги турда Қирғизистоннинг «Химик» командасини қабул қилиб, 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Бу ғалабадан сўнг «Свердловчи» 58 очко тўплади. Чемпионат тугашига яна тўрт тур қолди. «Свердловчи» яқин рақиби — «Оқ олтин» командасидан олти очко олдинда бормоқда «Оқ олтин» кейинги турда Ленинободда бўлган ўйинда «Абрешимчи»га 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйди. Учинчи ўринда бораётган «Самарқанд» футболчилари ҳам сафарда енгилдилар. Улар «Олой» командаси билан бўлган учрашувни шундай ҳисобда бой бердилар.

«Свердловчи» футболчилари мавсум охиригача яна икки очко олсалар, кифоя. Колхоз командаси келаси йил «А» классининг иккинчи лигасига ўтади.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ЧЕКИНДИ

Турнир пешқадами — «Иртиш» командасига етиб олиш учун интилаётган «Политотдел» колхози футболчилари 4 октябрда Усть-Каменогорск шаҳрида ўйнадилар. Колхоз футболчилари бу учрашувни ёмон ўтказиб, кучсиз рақибларидан 0:2 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Финиш олдидаги бу чекиниш «Политотдел»нинг имкониятларини жуда камайтириб қўйди. Шу турда «Зарафшон» ҳам енгилди. Чимкентда бўлган учрашув «Металлург» фойдасига 2:1 ҳисобида тугади. «Олга» ўз майдонида Ашхободнинг «Строитель» командаси билан 0:0 ҳисобида дуранг ўйнади. Қарағанданинг «Шахтер» командаси ҳам бир очко олди. Унинг «Кузбасс» билан бўлган ўйини 1:1 ҳисобида тугади.

«Политотдел» футболчилари 13 октябрь куни халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказадилар. Улар шу куни Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келган Афғонистон футболчилари — Қобул шаҳар терма командасини қабул қиладилар.

МОСКВА ДИНАМОЧИЛАРИ ОЛТИЛИКДА

Москванинг «Динамо» командаси 7 октябрь куни ўз майдонида «Арарат» футболчилари билан мусобақалашди. Учрашув пойтахт футболчилари фойдасига 3:0 ҳисобида тугади. Бу ғалабадан сўнг Москванинг «Динамо» командаси кучли олтиликка кирди.

БОШЛАНИШИ ЯХШИ

Ашхобод шаҳрида аёллар ўртасида ўтаётган СССР биринчилиги мусобақасида тошкентлик мастер В. Борисенко муваффақиятли қатнашмоқда. Ҳамшаҳримиз дастлабки икки ўйинни ютиб, турнир пешқадамлари сафидан жой олди.

«МУХБИР» ЖУРНАЛИ

Келгуси йилнинг январь ойидан бошлаб «Ўзбекистон матбуоти» — «Печать Узбекистана» журнали ўрнига «Совет Ўзбекистони» ва Ўзбекистон журналистлар Союзи нашри — «Мухбир» — «Корреспондент» ижтимоий-сиёсий безакли, ойлик журнали ўзбек ва рус тилларида чиқа бошлайди.

Журнал матбуот, радио ва телевидение, республика, область, шаҳар ва район ҳамда завод газеталари журналистлари, деворий газета редакторлари ва редколлегия аъзолари, ишчи-деҳқон, ҳарбий мухбирлар, матбуотнинг барча жамоатчи активлари, партия ва совет ходимлари, пропагандистлар ва сиёсий ахборотчилар учун мўлжалланган.

Журналнинг энг асосий вазифаси совет матбуоти ярим аср давомида тўпланган матбуотимиз, радио ва телевидениенинг энг илғор тажрибаларини оммалаштириш, журналистикани ва республикада ишчи-деҳқон ҳаракатини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган актуал масалаларни ёритиш, маҳаллий матбуотга меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг конкрет вазифаларини илгари суриш ва ёритишда, уларнинг кучини КПСС XXIII съезди ва Марказий Комитет Пленумлари қарорларини бажаришга сафарбар этишда ёрдам беришдан иборатдир.

Матбуотнинг ғоявий-сиёсий савиясини ошириш, газета редакциялари, журналлар, нашриётлар, маҳаллий радио ва телевидение ишини такомиллаштириш мақсадида журнал саҳифаларида газета жанрлари, газетани чиқариш ва безаш тўғрисида, матбуот обзорлари, республика нашриётлари томонидан босиб чиқарилган адабиётлар ҳақида тақризлар ва бошқа материаллар бериб борилади.

Журнал район ва завод газеталари, деворий газеталар ишига, корхоналар, қурилишлар, олий ўқув юртлари ва мактаблар, колхоз ва совхозлар бошланғич партия ташкилотларининг матбуотга партия раҳбарлиги тўғрисидаги материалларга катта эътибор беради.

Журнал буржуа матбуоти радио ва телевидениесининг ғоявий кўпорувчилиги ҳақида тез-тез материаллар беради, ўқувчиларни прогрессив чет эл матбуоти иши билан ҳам таништириб боради.

Мана, янги йилдан бошлаб чиқабошлайдиган журналнинг айрим рубрикалари билан танишинг: «Матбуотга партия раҳбарлиги», «Иқтисод проблемалари ва матбуот», «Социологик суҳбатлар», «Ҳаёт. Идеология. Матбуот», «Журналист лабораториясида», «Район матбуоти», «Журналистик маҳорат мактаби», «Тил ҳақида суҳбатлар», «Фотоҳаваскорлар клуби», «Ишчи-деҳқон мухбирлари минбари» ва ҳоказолар.

Журнални чиқаришда газетхонлар актив иштирок этишлари зарур. Журналистлар, фотомухбирлар, рассомлар, ишчи-деҳқон мухбирларининг умумий ҳамкорлиги билангина журнални қизиқарли, ўқимишли, юксак ғоявий савияли қилиб чиқариш мумкин.

Обуна баҳоси, журнал ҳажми илгаригидек қолаверади. Обуна баҳоси бир йилга 2 сўм 40 тийин, ярим йилга 1 сўм 20 тийин.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига 1969 йил учун обуна қилиш давом этмоқда.

Обуна баҳоси:
1 ЙИЛГА — 5 сўм 28 тийин.
ЯРИМ ЙИЛГА — 2 сўм 64 тийин.
Обуна «Союзпечать»нинг ҳамма тармоқларида ҳамда бевосита иш ёки ўқиш жойингизда қабул қилинади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

18.00 — Ўзбекистонда ГДР маданияти декадасининг тантанали ёпилиши Санъат саройидан олиб кўрсатилади, танаффус вақтида теleянгиликлар.

Ўзбек тилида: 21.00 — Теleянгиликлар, 21.15 — Арафа («Ленинномa» программаси), 22.25 — Мусобақа ғолиблари, 22.40 — Шарқ назми тароналари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Сиҳат-саломатлик (илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси), 18.40 — Осиё ва Африка мамлакатларининг Тошкентда ўтадиган биринчи жаҳон кинофестивали олдидан.

19.45 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 — Учрашувлар (кўп серияли телевизион фильмнинг иккинчи серияси), 21.20 — ВЛКСМнинг 50 йиллиги олдидан. Рассомлар комсомол ҳақида, 21.40 Ажал чангалида (бадиий фильм, ўзбек тилида).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/Х да **Аяжонларим**, 10/Х да **Бой ила хизматчи.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тереза ДУРОВА раҳбарлигида ўргатилган ҳайвонлар группаси аттракциони. Ўзбекистон ССР халқ артисти Акром ЮСУПОВ иштирок этади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Анжелика ва қирол — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Софья Перовская — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Арена — НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 ва 10 да бошланади)

Арена — «ФЕСТИВАЛЬ».

Характерли қиз — «ХИВА».

«ШАРҚ» МАИШИЙ ХИЗМАТ КОМБИНАТИГА

машинистка (меҳнат ҳақи ишбай), **қуйидаги ишларга пенсионерлар:** энагалар, хона фаррошлари, касал кишиларга ёрдамлашувчилар (пенсиялар 100% сақлаб қолинади)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 5-уй (7, 9, 11-трамвайларнинг «Киров номли боғ» бекати).

«ОРГТЕХМЯСОМОЛПРОМ» ТРЕСТИНИНГ

ТОШКЕНТ 9-МОНТАЖ-СОЗЛАШ БОШҚАРМАСИГА

дипломли газ-электр пайвандчилар, 3—5 разрядли слесарь-монтажчилар, 2—6 разрядли такелажчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай асосида тўланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев кўчаси, 17-уй (Радио уйи ҳовлисида). Телефонлар В-3-44-09, В-3-73-48.

УЗКУЛЬТТОРГ РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ БАЗАСИГА

бухгалтерлар, машинистка

КЕРАК

Базада хизматчи автобус мавжуд.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жомий кўчаси, 20-уй (10, 14, 56-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг сўнгги бекати). Телефон 4-56-46, 4-36-44, 4-37-73.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ БОШҚАРМАСИГА

инженерлар, бухгалтерлар, иқтисодчи, экспедитор, омборчи, автопогрузка техник-механиги, юкчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Некрасов кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Р. 08804. ИНДЕКС — 6469. № 1960.